

Smrtna nesreča bivšega guvernerja države Michigan

Z bivšim guvernerjem vred so izgubile življenje še tri osebe, ki so se nahajale v njegovem letalu.

BATTLE CREEK, Mich. — V nedeljo je bil ubit Kim Sigler, bivši guverner države Michigan, ko je njegovo letalo, ki ga je sam vodil, strmoglavilo na zemljo. Z njim vred so bile ubite še tri osebe, ki so se vozile v njegovem letalu.

Siglerjevo privatno letalo, ki je imelo prostora za štiri ljudi, je zadelo v 540 čevljev visok stolp neke televizijske postaje, nakar je v bližnjem gozdu tresčilo na zemljo.

V razbitini letala so našli potem mrtvega bivšega guvernerja ter dve drugi trupli, tretja oseba pa je bilo vržena dvajset čevljev daleč od letala. Vsi so bili zelo ožgani, ker se je letalo ob padcu vnelo.

Sigler in njegovi spremljevalci so se vračali iz New Orleansa. Ostale žrtve te nesreče so bili sledeči: Siglerjeva 41 let stara tajnica Mrs. Ruth Prentice; njena 28-letna sestra Mrs. Virginia Schuyler in njen 37 let stari mož Harold.

Gouvernerjev tajnik v kabinetu župana A. N. Celebrezze-a

Župan je imenoval R. S. Locherja, guvernerjevega tajnika, za svojega "law directorja."

CLEVELAND. — Župan Anthony J. Celebrezze je imenoval Ralpa S. Locherja, dosedanjega tajnika gov. Lauschetja, za mestnega "law directorja".

Novi direktor, ki je star 38 let, bo prevzel svoje posle v ponedeljek. Na podlagi čarterja mesta Clevelanda, postane direktor zakonov v slučaju županove smrti ali odstopa — mestni župan.

Mr. Celebrezze je dejal, da je spoznal Locherja kot državni senator v Columbusu. Gov. Lauschet je rekel, da je izvedel o Locherjevem imenovanju šele v zadnjem trenutku in da ni imel še časa, da bi mu imenoval naslednika.

Kakor župan Celebrezze, ki je bil rojen v Italiji, je bil tudi Locher rojen v inozemstvu, in sicer v Romuniji od ameriških staršev. Njegov oče je bil zaposlen na romunskih oljnih poljih, njegova mati pa je bila Romunka nemškega porekla. Iz Romunije v Ameriko je prišel sedanji direktor, ko mu je bilo 13 let, ko se je njegova družina naselila v Blufftonu, O.

Priporočamo vedno in povsod veliko pazljivost, to ni dobro samo za druge, ampak prav tako za nas same!

Vremenski
prerok
pravi:

Danes oblačno in bolj toplo. Ponoči oblačno, dežni pršji in bolj toplo kakor snoči.

Iz raznih naselbin

NORTH CHICAGO, Ill. — V nedeljo 29. nov., zjutraj je umrl na svojem domu na 1022 Wadsworth Ave. Anton Suhadolnik st. Bolan je bil že več let. Pokojni je bil rojen l. 1878 v Kamniku pri Preserjah in je prišel v Ameriko leta 1901. Živel je ves čas v tej naselbini. Bil je član Društva sv. Jožefa št. 53 KSKJ in Katoliških boršnarjev. Pogreb se je vršil v torek zjutraj. Za umrlega žalujejo so-proga Agnes, roj. Seliškar, sinova Tony in Frank, brat Matevž v Chicago, Frank pa v Clevelandu, in več drugih sorodnikov v Ameriki in v starem kraju. Naj v miru počiva!

Mesto New York je še vedno skoraj brez vsega časopisja

Ostalim velikim listom, ki so prizadeti v stavki, je zdaj pridružen še list The Herald Tribune.

NEW YORK. — List Herald Tribune, ki je edini večji newyorški list, kateri ni bil prizadet po stavki foto-graverjev, je v ponedeljek zvečer naznanil, da bo suspendiral izhajanje do nadaljnjega obvestila. Ostalih šest velikih newyorških listov ne izhajajo že od sobote, ko se je stavka pričela.

S suspendiranjem gori imenovanega lista je ustavljena skupna cirkulacija 5,500,000 listov v mestu New Yorku.

Fotograferji, ki so člani AFL unije, zahtevajo \$15 povišanja plače na teden, v čemer naj bi bile vključene in krite plače, pokojnine in druge dobrine. Lastniki časopisja pa so pripravljeno dati \$3.75 tedenskega poviška. Sedanje plače fotograferjev znašajo \$120 tedensko za dnevno delo, \$131 pa za nočno delo.

Rdeče rože za rdečega diplomata

TEL AVIV, Izrael. — Na tukajšnje letališče so prišli izraelski državni sprejeti in pozdravili Aleksandra Abramova, sovjetskega poslanika za Izrael. V rokah so držali velike šopke rdečih rož. Toda čakanje in rože so bile zaman, ker poslanika ni bilo.

Ali je zasliševanje vohunov res inkvizicija?

Danes se bo pričelo "pojasnjevanje" Južnokorejcem

Južnokorejcem, katerih je 328, bo "pojasnjevalo" pet južnokorejskih častnikov.

PANMUNJOM, Koreja. — Poveljstvo čet Zdr. narodov je naznanilo, da namerava danes, v sredo, pričeti z intervjuvanjem 328 južnokorejskih vojni ujetnikov, ki so izjavili, da se nočejo vrniti domov. Poveljstvo ni povedalo, če namerava intervjuvati tudi 22 Amerikancev in enega Angleža, ki so tudi ostali pri komunistih.

Z Južnokorejci bo govorilo 5 južnokorejskih častnikov, ki jih bodo poskušali pregovoriti, da se vrnejo domov.

Glede mirovne konference je rečeno, da so zavezniki pripravljeno dovoliti Sovjetiji prisostvanje na konferenci z vsemi glasovalnimi pravicami, toda konference se ne more udeležiti kot predstavnica katere koli strani.

Odsilavljanje civilnih uslužbencev

WASHINGTON. — Tekom meseca oktobra je bilo odsilavljenih iz federalnih služb nadaljnjih 28,600 civilnih uradnikov in uslužbencev. Od meseca januarja jih je bilo odsilavljenih vsega skupaj 176,600, v službi pa jih je ostalo še 2,372,100.

DRUŠTVENI IMENIK

Več posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas sej in prostor istih. To priobčujemo po enkrat ali večkrat na mesec. Za drugo leto bodo ti društveni oglasi zopet po \$10, kar gotovo ni preveč za 12 ali še več oglasov.

Društvom, ki imajo take oglase v imeniku v našem listu priobčujemo potem še razne druge stvari brezplačno, kot vabila na seje, pobiranje asesmenta in druge take kratke vesti. Torej dobijo društva za borih \$10 na leto mnogo koristnega.

V decembru imajo društva letne seje in jim priporočamo, naj na teh sejah sklenejo dati mesečni oglas v imenik društev za Ameriško Domovino. Vsako društvo zmore to malo vsoto, ki nikakor ni pretirana. Samo tistim društvom, ki bodo imela oglase v tem imeniku, bomo za stonj priobčevali razna kratka naznanila.

Churchill — 79-letnik

LONDON. — Dne 30. nov. je premier Winston Churchill praznoval svoj 79. rojstni dan. Praznoval ga je z večjim zaupanjem kakor kdaj koli tekom sedanje mrzle vojne. Rekel je, da je trdno prepričan, da se mu bo pred smrtjo posrečilo pomiriti svet in izposlovati trajen mir.

Etbin Kristan umrl

Iz Ljubljane poročajo, da je tam umrl Etbin Kristan, socialistični voditelj, ki je živel več let v Ameriki ter je po svojem delu ameriškim Slovincem dobro poznani. Učakal je 86 let.

Obsodba vohunov na Českem

LONDON. — Vojaško sodišče v Pragi je obsodilo deset Čehov v zapor od petih let pa do do smrtne zapora. Bili so obtoženi, da so vohunili za "zapadne imperialiste."

McCarthy je neškodljiv

BOMBAY, Indija. — Emanuel Celler, demokratski zvezni poslanec iz N. Y., je izjavil tukajšnjim častnikom, da senator McCarthy sicer ponižuje ameriški prestiž v inozemstvu, sicer pa je neškodljiv, ker ga ljudstvo v Ameriki pozna.

Stavka v Marietti, O.

MARIETTA, O. — Tukaj je zastavljalo kakih 1,100 konstrukcijskih delavcev, ki so zaposleni pri Ohio Power Co.

Protestantski pastirji, ki smatrajo zasliševanje za poseganje v osebno svobodo in njeno kršitev, so pogoltnili komunistične argumente s kožo in kostmi.

Spodaj navajamo primer te "inkvizicije", ki hoče spraviti na dan vohunsko zaroto za nasilno strmogavljenje ameriške vlade.

IZ RAZNIH POROČIL je razvidno, da je veliko število protestantskih pastirjev zaskrbljenih nad kongresnimi preiskavami vohunskih krogov, češ da te preiskave posegajo v osebno svobodo, da so "inkvizicija", ki je "popolnoma tuja našemu načinu življenja, če se osumljeno osebo vpraša, če je ali če je kdaj bila član komunistične partije, če je zdaj ali če je bila kdaj prepelj aktivna v vohunstvu proti Združenim državam.

Kakšna je ta "inkvizicija", naj služi kot primer nekaj odstavkov iz zaslišanja Hary Magdoffa, ekonoma, ki je imel od l. 1936 do 1946 več vladnih položajev in te večinoma v departmentu za trgovino.

Zaslišanje je potekalo takole: Senator Walker: Mr. Magdoff, v vseh položajih, ki ste jih imeli pri naši vladi, ali ste bili kdaj v stanju — če bi tako hoteli — da bi lahko pomagali sovjetski zaroti?

Mr. Magdoff: Ali se smem posvetovati s svojim odvetnikom?

Predsednik: Da; lahko. (Zaslišanec se posvetuje z odvetnikom).

Mr. Magdoff: Z vsem spoštovanjem izjavljam, da ne bom odgovoril na to vprašanje. Senator Walker: Mr. Magdoff, ali ste bili za časa svojega vladnega službovanja lojalni vladi Združenih držav?

Mr. Magdoff: Ali se smem posvetovati s svojim odvetnikom?

Predsednik: Da; lahko. (Zaslišanec se posvetuje z odvetnikom).

Mr. Magdoff: Z vsem spoštovanjem izjavljam, da ne bom odgovoril na to vprašanje.

Senator Walker: Mr. Magdoff, ali se spominjate, da ste 14. novembra l. 1946 položili prisego lojalnosti, v kateri ste prisegli v odgovor na vprašanje: Ali ste

kdaj propagirali ali bili kdaj član kake organizacije, ki propagira nasilno strmogavljenje ameriške vlade?, na kar ste odgovorili "Ne?"

Mr. Magdoff: Ali se smem posvetovati s svojim odvetnikom?

Predsednik: Da; lahko. (Zaslišanec se posvetuje z odvetnikom).

Mr. Magdoff: Z vsem spoštovanjem izjavljam, da ne bom odgovoril na to vprašanje. Senator Walker: Mr. Magdoff, ali ste zdaj, v tem trenutku član kakega vohunskega ali sabotažnega kroga, ki deluje v nasprotju z vlado Združenih držav?

Mr. Magdoff: Ali se smem posvetovati s svojim odvetnikom?

Predsednik: Da; lahko. (Zaslišanec se posvetuje z odvetnikom).

Mr. Magdoff: Z vsem spoštovanjem izjavljam, da ne bom odgovoril na to vprašanje.

Gornji dialog je tipičen primer teh zaslišanj. Ali more res kdo v njem najti kaj, kar bi dalo po inkviziciji? Ali je bila res kršena osebna svoboda zaslišanca, ko mu je bilo dovoljeno, da se posvetuje s svojim odvetnikom, nakar je po vsakem takem posvetovanju izjavil, da na podlagi petega dodatka Ustave ne bo odgovarjal na vprašanja, ki bi mu utegnili škodovati?

Pastirji, ki smatrajo to zaslišanje za inkvizicijo, so pogoltnili argumente komunistov s kožo in kostmi. Potegnili so jih za nos ljudje, ki hočejo, da bi ljudstvo ostalo v temi o globini komunistične zarote.

Angleška vlada bo plačala račune posveta na Bermudi

Preds. Eisenhower in francoski premier Laniel bosta na Bermudi gosta britanske vlade.

TUCKERS TOWN, Bermuda. Predsednik Eisenhower in francoski premier Laniel bosta živela v velikem udobju v razkošnem Mid-Ocean klubu, ko bosta prišla semkaj na konferenco z angleškim premierjem Churchillom, ki bo za to razkošje plačal tudi račun. Bermuda je namreč angleška posest, torej bo W. Churchill oziroma britanska vlada prevzela vlogo gostitelja.

Zunanji urad ni povedal, koliko bo stala angleško vlado popolna oskrba in zabava visokih gostov in njihovega štaba, toda oni, ki se razumejo na to, računajo, da bo stalo to angleško vladno najmanj 80,000 funtov ali 224 tisoč dolarjev.

Ohijski lovec ubit

ELKINS, W. Va. — Norris T. Wilson iz Piedmonta, Harrison County, O., je bil tukaj na lovu ubit. Zadel ga je strel nekega tovariša v prsi.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Nesreča — Miss Anno Grubisic, staro 51 let, 15210 Saranac Rd., je v ponedeljek, ko je šla preko ceste na bus na križišču Saranac in E. 152 St., zadel neki avto tako nesrečno, da so ji morali v bolnišnici odrezati nogo pod kolonom.

Iz bolnišnice — Po daljšem zdravljenju je Jernej Papež zapustil Huron Rd. bolnišnico in se vrnil na svoj dom. Zahvaljuje se vsem za obiske, darove in pozdrave, prav posebej pa Rev. Slapšaku in Jos. Keniku.

Molitev — Članice Društva sv. Ane št. 4 SDZ so vabljeni nocoj, v sredo, ob 7:30 v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za umrlo Julijo Brezovar, v četrtek pa k pogrebnim sv. maši.

Pismo ima v uradu — Frances Modic ima v našem uradu pismo, ki mu ga pošilja Mici Vidic iz Malkovin pri Zagradcu na Dolenskem.

Novi grobovi

Louis Bobnar

Po dolgi in mučni bolezni je preminul v Marymount bolnišnici rojak Louis Bobnar, stanujoč na 2300 West 30th St., v starosti 61 let. Ranjki je bil oma iz vasi Vaja, fara Mirna peč na Dolenskem, odkoder je priel sem pred 42 leti. Tukaj zapuša žalujoča sinova Louis in Ralph ter tri hčere: Kathryn Rozman, Rosalie Church in Patricia ter vnuke, kakor tudi sestro Mary Mahne. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 9:30 iz Louis Ferfolia zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob 10. uri, potem na Kalvarija pokopališče.

Mary Glavich

V Polyclinic bolnišnici, kjer se je nahajala zadnje dni, je umrla Mary Glavich, stanujoča na 1531 E. 70 St. Bolna je bila 17 let. Njeno deklško ime je bilo Majetič. Rojena je bila v vasi Štajar, fara Kostelj. Zapuša moža Franka in tri otroke: Mary Novak, Frank Jr., in Theresa Verbic, sedem vnukov, v Clevelandu sestro Anno Morel, v Evropi pa sestro Johano Svetek in brata Matijo; brat Martin ji je umrl pred dvajsetimi leti. Zapuša tudi strica Jos. Offaka. Bila je članica pdr. št. 25 SZZ in društva Carniola Hive št. 493 T.M. Pogrebni obredi bodo v soboto ob devetih zjutraj v cerkvi sv. Vida. Njeno truplo bo položeno na mrtvaški oder v četrtek zjutraj ob 11. dop. v Grdinovem pogrebem zavodu na E. 62 St.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Včeraj je bila napovedana tako rekoč javna vojna med Belo hišo in senatorjem McCarthyjem, ko je državni tajnik Dulles, z odobrenjem predsednika Eisenhowerja, prvokrat udaril nazaj po senatorju in njegovi kritiki ameriške zunanje politike.

TEHERAN. — Iranska vlada bo tekoči teden naznanila zopetno vzpostavljeno diplomatskih odnosov z Vel. Britanijo.

Zgrešena ameriška politika glede Trsta

DRŽAVNI TAJNIK John Foster Dulles je iskren človek. In to mu je treba priznati, da ne gleda na posledice, ki bi utegnile nastopiti, drži se svoje besede. On je sicer, kakor naglašajo Mrs. Clare Luce, ki ima položaj našega ambasadorja pri italijanski vladi, poslušal njene besede. Vendar je pa vso odgovornost za njene besede velikodušno prevzel nase. Šel je celo za korak dalje: naglasil je namreč, zakaj on eni ali drugi rešitvi tržaškega vprašanja pripisuje le podrejeno važnost, kajti Trst je za obrambo Zapada manj važna strateška točka.

Kar zadeva ideologije, o tem ni nobenega dvoma, da je spreobrnjenki Mrs. Clare Luce (ki je pristopila iz protestantske v katoliško vero), koncepcija krščanskih demokratov mnogo bližja in sorodnejša od komunistične ideologije jugoslov. režima. Toda prelom med Moskvo in Beogradom je za ameriški načrt obrambe Zapada pomenil vendar-

le dragoceno pridobitev. Pridobili so Jugoslavijo za sodelovanje z Ameriko proti Sovjetiji in kakor koli se je ta upirala misli, da bi se odrekla svoji komunistični ideologiji, so se vendarle množili znaki, da v Jugoslaviji vendarle začnejo prevladovati treznejša presoja notranje državne ureditve.

Jugoslavija je torej vztrajala pri svojem komunizmu, vendar se je potrudila, da bi svoji komunistični usmeritvi dala bolj človeški izraz. Zato je tamkaj prišel prevladovati vtis, da je osebna svoboda na poti jačanja. Vpliv Angležev in Amerikancev v Jugoslaviji je postajal vse jačji in vse učinkovitejši. Na vidiku je bila večja urejenost tudi v gmoletnem pogledu in prav ti pojavi so kazali na to, da se vojna nevarnost oddaljuje.

Kogar je to stanje najbolj motilo, je bila Italija. Italijanski diplomatski igri je uspelo, Jugoslavijo izriniti iz sodelovanja

v izvršni organizaciji Atlantske zveze. Ital. zun. ministrstvo je z največjim nezadovoljstvom motrilo vojaške dobave in odpiranje kreditov Jugoslaviji. Posebno pa je rimske kroge vznemirjal balkanski sporazum.

Kaj čuda torej, če se je Jugoslavija čutila ne le oškodovano po sklepu zaveznikov, da se izroči Trst Italiji, temveč tudi osamljeno nasproti Italiji, ki je prežeta z revizionističnimi težnjami in pripravljena, da se ob vsaki priliki spusti v vojaške nastope.

Po eni strani so pričakovali od Jugoslavije, da bi doprinesla žrtve za obrambo Evrope, da bi postala spet tisto, kar je bila skozi dobo tristoletnega turškega pritiska, — zid obrambe krščanstva, po drugi strani pa so dali Italiji pooblastilo za zasedbo Trsta in za zopetno pridobitev odskočne deske za nadaljnje imperialistične podvige.

Toda ameriški ukrep sega še globlje. Ko so 20. marca 1948 objavili trojno izjavo, je stalo v tej, da bodo Amerika, Vel. Britanija in Francija priporočili Združenim narodom "povratak Svobodnega tržaškega ozemlja Italiji" in "s tem revizijo mirovne pogodbe in povratak pa naj bi izvršili Zdr. narodi po Varnostnem svetu, ki je Ameriki in Veliki Britaniji poveril upravo zone A s Trstom. Torej je samo Varnostni svet pristojen, da odloča o tem, komu je treba poveriti upravo zone A. Njemu bi morali Amerika in Velika Britanija prepustiti odločitev o nadaljnji usodi zone A.

Danes je angleško - ameriški vpliv v Jugoslaviji do temeljev podkopen. Danes v Jugoslaviji dvigajo glave kominformovci. Tisto, kar so dosegli leta 1948, to je, da se je Jugoslavija okrenila proti Zapadu, je prenačena odločitev Fosterja Dullesa spet zavrta.

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-9628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 237

Wed., Dec. 2, 1953

Tito in Trst

Zadnje čase prihajajo iz Jugoslavije in tostranskega obmejnega ozemlja poročila, ki podajajo pravo sliko o ozadju tržaške zadeve in o razpoloženju jugoslovanskih narodov ob tej priliki.

Kot smo že pisali, je tržaško afero prignal do vrhunca razburjenja zlasti italijanski ministrski predsednik Pella, da je tako odvrnil pozornost italijanskega ljudstva in še posebej parlamenta od domačih težav in da si je na ta način pridobil pristašev med nacionalističnimi elementi in si tako podaljšal politično življenje.

Podobno pa je tržaški hrum zelo dobro uslugi napravil tudi Titovemu komunističnemu režimu. Bližje so se namreč v Jugoslaviji državne volitve. Med vse jugoslovanske narode in vse sloje je zašla neka politična brezbriznost. Ljudje so pričeli sovražiti vsako politiko, posebno pa seveda komunistično. Vsi komunistični sestanki in shodi so skrajno slabo obiskani, ponekod ljudski odbori še svoje seje ne morejo sklicati, ker se je niti odborniki ne udeležijo. Obstojala je velika nevarnost, da bodo ljudje bojkotali vse volilne shode in pa tudi volitve. Že pri zadnjih državnih volitvah so komunisti mogli kljub silnemu pritisku in nasilju nagnati na volišča dejansko komaj 66 odstotkov vseh volilcev. Zdaj so se pa komunisti bali, da bo udeležba skrajno slaba, zlasti v podeželju. Titovci pa pri vsem tem niso imeli nobenega "šlagerja", s katerim bi mogli dvigniti zanimanje za volitve.

Na kmetih vlada namreč ravno sedaj ogromna zmešnjava, nihče ne ve, kaj je njegovega, kaj združnega in kaj spada v takozvani državni zemljiški fond. Poleg tega razburja jo do skrajnosti kmečke množice neznosni davki. Treba bi bilo le malo tajne agencije in kmetje bi bili ostali trdovratno doma na dan volitev.

Tudi po mestih in industrijskih krajih postajajo ljudje vedno bolj sovražno razpoloženi proti nasilnemu Titovemu režimu. To nezadovoljnost pa podpihujejo še kominformovci. Na zunaj je sicer nekako prenehala borba kominformovcev proti Titovemu režimu, toda podtalno pa še živahnejše rovarijo, dobili so namreč navodila, kot se čuje, da naj se urivajo zlasti v gospodarska podjetja.

Vse je torej kazalo, da bo doživel Titov režim ob letošnjih državnoborskih volitvah velik polom.

Angloameriška izjava o vrnitvi Trsta Italiji in italijansko zbiranje vojaštva ob meji pa je titovce rešilo iz velike zadrege. Angloamerikanci in Italijani si niso mogli izmisliti za Tita ugodnejše zadeve, kot je vprašanje Trsta. Tudi čas je bil za Tita prav ugoden.

Tržaška zadeva je namreč zdramila jugoslovansko javnost, zlasti pa še mestno prebivalstvo iz političnega mrtvila. Vse se je moralo iz narodnega prepričanja hočeš nočeš pridružiti stališču, ki ga je zagovarjal Tito in njegov režim. Titovi agitatorji so sedaj dobili v roke kost, ki so jo lahko uspešno glodali na političnih shodih. Na zunaj je sedaj zgledalo, kot da je vse jugoslovansko ljudstvo enotno za Titom. Angloamerikancem in Italijanom je Tito dolžan veliko zahvalo, ker so mu preskrbeli primerno agitacijsko sredstvo za volitve.

Dogodki ob priliki tržaškega cirkusa, tako namreč sedaj ljudje imenujejo vse skupaj, kar se je dogajalo, pa so imeli za Titov režim nekaj neprijetnih posledic.

Demonstracije, ki so se razvile za Trst po vseh mestih, so postale komunistom namreč kar neprijetne. Med vzklikom so se namreč čuli režimu sovražno izbruh kot: "Tita damo, Trsta ne damo." Radi tega je pričela vlada hitro omejevati vse demonstracije, ker se je bala, da jih ne bi izrabili protikomunistični in kominformovski elementi proti režimu samemu.

Največjo slabost režima pa je pokazala delna mobilizacija, ki so jo izvedli v Jugoslaviji. Izkazala se je popolna gospodarska in tudi vojaška nepripravljenost za kako vojno. Po par dneh so postale vse trgovine prazne, ni bilo moke, ne masti in ne drugih živil. Pokazalo se je, da so zaloge tako majhne, da bi v par dneh izbruhnila po vseh mestih lakota, če bi res prišlo do kake vojne. Strah je prevzel vse prebivalstvo ob tej izkušnji.

Mobilizirano vojaštvo so v Sloveniji poslali kar kmetom na stanovanje in na brezplačno "košto."

Če bi bilo prišlo do kakih resnih vojaških nastopov, bi se bilo kmalu pokazalo, da se vojaki ne bi borili za Titov režim. Iz letališča v Cerkljah na Dolenjskem je pobeignil z vojaškim letalom v tujino letalski poročnik Nikola Jakšič, doma iz Like, kateremu so komunisti leta 1943 ubili očeta. Ko se pričeli kmalu nato odpustiti domov mobilizirano vojaštvo in je 5. armada že skoro popolnoma v normalnem stanju, se je po vsej državi utrdilo prepričanje, da je bilo vse skupaj le "ciganija", kot piše naš poročevalec.

Da Titu in njegovemu režimu ni bilo za Trst, marveč za politično in strankarsko propagando, je pokazalo tudi silno preganjanje katoliške cerkve in duhovščine prav v času tržaške napetosti.

Če bi bilo Titu kaj za Trst, bi vsaj v tem času pustil škofe in duhovnike v miru, ker se vendar dobro zaveda, da

v zunanjem svetu to preganjanje prestižu Jugoslavije največ škoduje. Razni Seliskarji so po navodilu Titove propagande pričeli lagati in pisariti, da je Vatikan proti Jugoslaviji, da je papež podal take in druge sovražne izjave, kar je bilo vse iz trte zvito. Tržaško zadevo so titovci izrabili predvsem v ta namen, da bi udarili po Katoliški cerkvi, kar je pa porazno vplivalo na prebivalstvo, ki je postalo sedaj tudi glede Trsta precej brezbrizno.

BESEDA IZ NARODA

Dr. Franc Blatnik:

Kako je misijonar razočaral jugosl. komuniste

Zadnja leta so Titove oblasti tudi nekaterim duhovnikom dovolile, da so smeli obiskati domovino, seveda le takim, ki že dalje časa živijo na tujem, vsaj od začetka zadnje vojne. Večinoma so to misijonarji iz raznih dežel, ki že dolgo časa niso bili doma. Nekateri so imeli tuje potne liste, nekateri pa tudi jugoslovanske.

Kakor z vsemi tujci, tudi s temi duhovniki obzirno postopajo, ker imajo pač interes, da bi v inozemstvu dobro govorili o njih. Zdi se, da so komunistom taki obiski celo dobrodošli. Vem za slučaj, ko so nekoga duhovnika, ki je že dolgo v inozemstvu, pisмено povabili, naj bi prišel domov vsaj na počitnice in da se bo zopet lahko vrnil v inozemstvo, če ne bi rad svoje službe tam pustil.

Duhovščini doma pa taki obiski niso preveč po godu, kolikor mi je znano, in sicer iz dveh razlogov ne. Na žalost premnogi, ki so že dolga leta zunaj, položaja doma ne znajo pravilno presojati, to pa zato ne, ker komunističnih metod in njih hinavske zvitosti ne poznajo. Takim gostom, čeprav so jugoslovanski državljani, komunisti marsikaj spregledajo, za kar bi domač duhovnik dobil vsaj par let ječe. Zgodilo se je že, da je kak tak duhovnik potem v inozemstvu dajal izjave in objavljali poročila, ki so položaja doma slikala za normalen in, če z nekaterimi domačimi duhovniki drugače ravna, je pripisoval nepredvidnosti teh duhovnikov, ki da se včasih po nepotrebnem izpostavijo v stvarah, ki komuniste samo dražijo, dočim Cerkvi ne koristijo.

Z druge strani pa se duhovščina pri nas doma takih gostov kar moči ogiblje, ker ne ve, kaj z njim govoriti. Resnice se ne upajo povedati, ker bi utegnili komunisti zvedeti, kajti tuje doma sledijo in si skrbno beležijo, s kom so prišli v stik. Če po takem obisku kdo kaj v inozemstvu objavi, kar komunistom ni všeč, kmalu ugotovijo, kdo mu je povedal, in revež doma ima posledice. Zato pa je duhovščina tam silno previdna in nezaupljiva. Ne ugame pa vsak vzroka te njene molčečnosti. Zato se ta in oni po obisku doma izrazi, češ da le ni tako hudo, "ker sicer bi bil kdo kaj potožil, pa ni."

Skoro vsakega duhovnika, ki je več časa doma, komunisti pred odhodom povabijo, naj bi jim napisal svoje vtise, ali pa pride časnikar na dom ga spraševate. Take izjave, če jih je količjak mogoče obrnitiv njihov prid, potem kaj skrbno izkoriščajo. Včasih pa morajo tudi oditi z dolgim nosom. Tako se jim je pripetilo s salezijanskim misijonarjem Jožkom Gedrom, ki so ga Kitajci izgnali in je, ko je prišel v Evropo na oddih, izkoristil priložnost, da je šel za 2 meseca v svoje Prekmurje. Zdaj je že zopet v Hongkongu med Kitajci. Ko se je vrnil iz Jugoslavije, nam je pravil, kako sta ga prišla na dom dva časnikarja intervjuvat in želela vedeti, s kakšnimi vtisi odhaja.

"Prvi je kar dber," jima je odvrnil, "nekoč so bile naše cerkve manj polne, kot zdaj. Danes so, kot sem videl, naravnost nabite. To je neizpodbitna zasluga sedanjega režima."

"Potemtakem ste videli, da vlada v Jugoslaviji verska svoboda?"

"Tega nisem rekel in tudi ne

bom. Poznam župnika, ki je moral otroke za prvo obhajilo pripravljati v spovednici, in duhovnika, ki je smel dalje časa maševati samo pri zaprtih vratih in so mogli verniki samo skozi luknjo v ključavnici slediti svetemu obredu. Kje so pa katoliške ustanove, šole, društva, tisk?"

"To je pa zato, ker je pri nas država ločena od cerkve."

"Saj je tudi na Francoskem, v Združenih državah in marsikje drugod, pa vendar imajo katoličani vse to in še več. Zato se ni čuditi, če tuji časopisi ne pišejo preveč ugodno o Jugoslaviji. Drugod po svetu imajo drugačne pojme o svobodi kot pri vas."

Zavila sta na drugo področje.

"Kaj se vam pa zdi o socialnem in gospodarskem napredku pri nas?"

"Ni kaj reči. Mnogo se je po vojni obnovljalo, delalo, gradilo in zidalo. Morda še preveč. Videl sem veliko na pol dozidanih stavb, tovarn, združenih domov in celih mestnih delov, ki jih zdaj že prerašča trava. Vidim, da Novi Beograd, ki je požrl milijarde, že zopet podirate. Kmečke zadruge, od katerih ste si toliko obetali, so žalostno propadle, ostali so le ogromni dolгови in nenosni davki, ki bodo uničili še tisto, kar so zadruge pustile. Država je slab gospodar, to sem videl tudi na Kitajskem."

"Na žalost je to res," sta časnikarja nekam skesan priznala. "Morali bomo še marsikaj narediti, predno bo vse tako, kot bi moralo biti."

Poslovila sta se, sedla v luksuzni avto Mercedes in odfrčala proti Murški Soboti.

Članicam dr. sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ

Cleveland, O. — V ponedeljek dne 7. dec., se vrši letna ali glavna seja našega društva in sicer se prične pol ure prej kot običajno, to je ob 7:30 zvečer v sobi št. 4 šole sv. Vida.

Ker je ta letna seja velike važnosti za društvo, pri kateri se po preudarnosti navzočega članstva pripravijo smernice za delovanje in vodstvo društvenih zadev skozi leto 1954, zato apeliram na VSE članstvo, da se v kolikor mogoče velikem številu udeleži te seje.

Če kateri ni kaj po volji, se na tej seji lahko predrugeči. Ena izmed važnih točk na dnevnem redu je volitev odbora. Važno in dobro je, da čim večje število članstva sodeluje pri izbiri odbora, ki bo vodil društvo skozi prihodnje leto.

Ker manjka še precejšnja vsota novih darov za odplačilo cerkvenega okna "sv. Marije Magdalene," katerega je društvo naročilo, se odbor še enkrat obrača na VSE ONE, ki še niso k temu dobremu namenu kaj pomagali, da tudi to store.

Assesment bom pobirala od 6. ure naprej. Vse ste prošene, da če le mogoče, poravnate assesment na seji in ni treba čakati do zadnjih dni v mesecu, za kar se vam že vnaprej zahvaljujem.

Po seji bo prigrizek in medsebojno veselo razpoloženje. Zabavale se bomo tudi z gotovimi kartami, zato sestre, le pridite na to letno glavno sejo društva VSE, starejše in mlajše, da se toliko več dobrega spomnimo in uredimo. Pogovorili se bomo tudi o božičnici, katero bomo priredili za člane in članice našega

mladinskega oddelka, skupno z bratskim društvom Sv. Vida št. 25 KSKJ v nedeljo, 27. decembra.

Da se torej za gotovo vidimo v ponedeljek 7. dec. na glavni seji društva, upa in želi in vas vse skupaj priščno pozdravlja Maria Hočevar, tajnica.

"Lepo je napisala"

Indianapolis, Ind. — V Ameriški Domovini sem brala uvodnik pod naslovom "Četudi pekel si mnogim, naj te Bog blagoslavlja." Pisu in g. Gizeli prav lepa hvala. Njen opis starega kraja mi je bil zelo všeč. Lepo je pisala. Čeprav imam zelo malo časa, sem prebrala vse od začetka do kraja.

Mislila sem se g. Gizeli zahvaliti v posebnem pismu, pa nisem utegnla. Naj se ji torej zahvalim kar ter potom.

Zelo všeč so mi tudi Newburške novice. Naj bi jih č. g. J. Oman še dolgo pisal v poduk in zadovoljstvo bralcev AD.

Lepo pozdrave vsem čitateljem
Tereza Luzar.

The Cleveland Electric Illuminating Co.

Za poslenci The Cleveland Electric Illuminating Co. so dopolnili 1,000,000 delovnih ur, ne da bi se zgodila ena sama nesreča, je povedal 19. nov. predsednik družbe Elmer L. Lindseth.

"To je najboljši uspeh v pogledu varnosti dela v vsej naši zgodovini!" je dejal predsednik. Družba je preje dosegla svoj najboljši uspeh z 980,000 delovnimi urami brez nesreče.

Družba je dobila za svoje delo v pogledu varnosti delavstva poveljna priznanja.

Preteklo leto je Edison Electric Institute izdala film, v katerem je prikazano reševanje na vrhu droga električne napeljave. Besedilo in tehnično vodstvo je preskrbelo Illuminating Co., ki je v tem filmu pokazala takozvani avstrijski način popravil na drogah električne napeljave.

Delavstvo družbe ima na razpolago najmodernejšo in najboljšo orodje in priprave, da je čim bolj varno pred nesrečami.

Avtomat za naročanje jedi

Mary Jones v Louisvillu je sestavila aparat, s pomočjo katerega je naročanje jedi v gostilnah prav tako preprosto kot igranje na avtomatični klavir. Na vsako mizo v restavraciji so postavili posebno škatlo z gumbi. Na vrhnji plošči škatle je napisan jedilnik za vsako jed je poseben gumb. Gostje pritiskajo na gumb, ki sproži na posebni preglednici v kuhinji ustrezne svetlobne signale.

Če se gost premisli, pritisne na gumb z oznako "popravek" in ponovno naroči. Kadar želi govoriti z natakarico, pritisne na posebni gumb, po kosilu pa pritisne na "zaključni" gumb. Natakarica vključuje po obedu spet drugi gumb, ki da snažilcem znamenje, da je treba mizo pripraviti za nove goste.

Oklepi morskih želv — ptičja letališča

Neki ameriški naravoslovec je opazil na poti iz Kalifornije proti Panamskemu prekopu na morskem gladini celo skupino želv. Pozoren je postal zaradi nenavadnega pojava: na oklepih so namreč mirno sedele velike ptice. Ko se je ladja približala na 14 metrov, so ptiči odleteli, želve pa so se vznemirile šele, ko se jim je ladja približala na 5 metrov. Morske želve so pravi prebivalci morja, ki ga zapuščajo le za kratek čas, kadar ležejo jajca v obalnem pesku. V času razmnoževanja se zbirajo v skupine in plavajo na obalo, ptice pa sedajo na njihove oklepe, da se odpočijejo.

GORIŠKE VESTI Stanko Stanič — šestdesetletnik

Dne 20. novembra je obhajal č. gospod Stanko Stanič svojo šestdesetletnico. Po rodu Vipavc je najprej študiral v Gorici, nato je bil nekaj let med prvo svetovno vojno v Stični kot begunec-bogolovec, kjer je nadaljeval svoj študij. Prva njegova služba je bila v Cerknem, nato v Gorici. Najbolj pa ga vežejo spomini na Podgoro, kjer je služboval dolgo vrsto let. Nato je postal ekonom v goriškem semenišču, sedaj pa že eno leto vodi župnijo v Standeržu pri Gorici. Pri vsem dušnopastirskem službovanju pa se je vedno rade volje udeleževal tudi v naših katoliških organizacijah in na kulturnem polju. Bil je 16 let predsednik Goriške Mohorjeve družbe, še vedno je predsednik odbora za Alojzijeve študente in predsednik KTD. Po smrti msgr. Mirka Brumata je sprejel še uredništvo "Katoliškega glasa." Kljub vsemu temu delu pa je še vedno našel čas za pisateljevanje. Spisal je dvojač smarnic, zanimal se je za zgodovino cerkveno in posvetno, posebno pa našo domačo. Včasih je zložil tudi kak pesmico. Ob 60-letnici mu vsi iz srca ključemo: Bog ga živi še mnogo let!

Občni zbor Goriške Mohorjeve družbe

V ponedeljek 16. t. m. se je vršil v prostorih Kat. tiskarne občni zbor Goriške Mohorjeve družbe. Takega občnega zbora že dolgo vrsto let ni bilo, ker ga tedanje razmere niso dopuščale. Zato je bilo tem bolj zanimivo poročilo poslovoedečega tajnika dr. Kacina o delu, ki ga je družba opravila od zadnjega občnega zbora. Bila so težka leta fašizma in vojne, ko je oblast ponovno zaplenila Mohorjeve knjige, še celo Kristusovo življenje, iz govorom, da po 20 letih ljudstvo že zna dovolj italijanski ter da zato ne potrebuje nobenih slovenskih knjig. Po vojni se je delo Mohorjeve družbe zopet obnovilo in Mohorjeve knjige se sedaj dobijo povsod, kjer živijo Slovenci ne samo na Goriškem in Tržaškem.

Nato je občni zbor dal razrešnico dosedanjemu odboru ter izvolil novega, ki je takole sestavljen: predsednik dr. Franc Močnik, odborniki: msgr. Novak, Stanič, Drago Butkovič in Anton Rutar.

Najdba 4 kvintalske bombe za cerkvijsko sv. Ignacija v Gorici

Delavci, ki za cerkvijsko sv. Ignacija vrtajo v zemljo, da postavijo temelje novi palači za družine finančnih častnikov, so pri tem delu našli na težko neeksplozirano bombo iz prve svetovne vojne. Menijo, da je bila takrat namenjena na kasarno alpincev, ki je nekoč stala na goriškem Travniku, a je po srečnem naključju padla tik za cerkvijsko v močvirnata tla in se tam zarila 5 metrov globoko. Delavci so po odkritju tega eksplozivnega objekta prekinili z delom in sedaj čakajo vojaštvo iz Vidma, da bombo odstrani.

TRŽAŠKE VESTI Tretji dan borbe brezposelnega delavstva v Trstu

Tokrat niso dijaki, ki demonstrirajo po tržaških ulicah, ampak možje in fantje-brezposelni, ki na ta način dajejo duška, če že

nimajo drugih uspehov, svoji zagrenjenosti. V soboto, 21. novembra, je bil že tretji dan teh novih tržaških demonstracij. Udeležilo se jih je veliko število brezposelnih. Že v prvih jutranjih urah je okrog 500 demonstrantov vpilo pred uradom za delo na trgu Oberdan: "Dajte nam delo in kruh!" Policija jih je razgnala, nakar so šli po Korzu in mimo sedeža ZVU na trg Unità pred občinsko palačo. Tu so policisti odganjali demonstrante tudi z bičevkami. Demonstranti pa so se posedli po tleh in tam začeli pisati razna gesla: "Dol z Bartolijem!" "Dovolj je podpiranja ezulov!" "Dajte naprej delo domačinom!" in podobno. Delegacija demonstrantov je nato odšla k županu, ki jih je končno le sprejel. Ko so se pritožili, da imajo prednost za delo vedno le priseljenci in predvsem ezuli jim je odgovoril, da tega on ne ve. Te besede so ostali brezposelni na trgu pozneje sprejeli z glasnim žvižganjem. Demonstrantje so tudi navalili na neko skladišče in od tam odnesli nekaj živil. Nato so se ustavili pred občinsko menzo, kjer so se jih usmili in jim dali kosilo. Razumljivo je, da imajo te demonstracije še drugo ozadje in da ima kdo ves interes, da ščurva lačno ljudstvo. Resnica pa ostane vendar le ena, da imajo istrski priseljenci vso prednost pred Tržačani pri zaposlitvi.

Nočne racije pri slovenskih družinah

V soboto, 21. nov., po polnoči je skupina članov civilne policije — dva moška in trije ženski policisti v civilnih oblekah — izvršila pri nekaterih slovenskih družinah v središču mesta hišna preiskave. Policisti so se legitimirali s pisanim mandatom o preiskavi. Na vprašanje kaj pravzaprav iščejo, niso hoteli odgovoriti. Kaj naj te nočne racije po stanovanjih tržaških Slovencev pomenijo? Upravičeno se izprašujemo, če smo se mogoče vrnili v čase fašističnega in komunističnega terorja, ko so nas na vsakem koraku zasledovali in ob vseh urah vdirali v stanovanja?

Zakaj so zbežali?

Stalno se širijo po Trstu govorice, da so številni tržaški fašisti pravočasno zbežali pred aretacijo in se zatekli v Italijo. Poleg teh pa so odpeljali iz Trsta tudi nekaj ranjencev, predvsem tiste, ki niso bili iz Trsta. Več takih ranjencev se zdravi tudi po prireditvah v Trzinu. Bojazen pred aretacijo jih je najbrže spravila iz Trsta.

Iredentistični razgrajaci pred zavezniškim vojaškim sodiščem

V petek, 21. nov. se je pred zavezniškim vojaškim sodiščem začela razprava proti 23. iredentističnim škvadrinom, ki so vsi razen enega obtoženi sodelovanja pri krvavih izgredih 4. in 5. novembra v Trstu. Policijski superintendent Hayward je natančno opisal potek demonstracij. Ker je izbramba obtožbenih razgrajancev zahtevala, da se ji dovolijo postavljati vprašanja majorja Haywardu so razpravo preložili na popoldan. Na popoldanski razpravi pa se je odvetnik Harabaglia izbral, da brani demonstrante v imenu vseh ostalih, odrekal izpraševanju majorja Haywarda, kar izraža strah iredentistov, da ne bi podrobno obveščeni major Hayward razkril obtežilne argumente in istočasno prikazal organizirane fašistične izgrede v pravi luči v nasprotju s pisanjem iredentističnega tiska.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

Škof Janez Tavčar. — Politične razmere po smrti nadvojvoda Karola. — Vizitacija akvilejskega patriarha.

V gospodarstvo opatije Podkloster (Arnoldstein) se je vrnil neki svetni luteran, katerega sem odpravil le z veliko težavo. Našel sem opata in nekoga brata, ki se je imenoval prior, oba zelo razuzdana in popolna luterana. Opat mašuje le enkrat v letu in ne zna obredov. Vse služabništvo do cerkvenika in orglavca je luteransko, katerim opat dovoljuje obiskavati luteranski tempelj v Zeljaku in se obhajati pod obema podobama. Priznal je, da je ob mnogih prepovedanih dnevih jedel meso. Za nadzor nika svojih delavcev ima najhujšega luterana, v čegar hiši se je našlo silno veliko luteranskih knjig in kjer imajo krivoverci svoje shode.

Vzlic hudi nevarnosti in velikemu hru pu sem ukazal knjige sežgati. Prior, čegar slabo življenje in krivoverstvo je bilo izpričano in ki je delil obhajilo pod obema podobama, je zbežal v Beljak. Pozval sem ga pred sebe in ker ni prišel, sem ga odstavil in izobčil iz škofije. Opat, ki se je tudi bal kazni, pa se je drznil poklicati iz Beljaka darcarja in namestnika bamberskega vicedoma, oba luterana, ki sta me grajala in ugovarjala proti temu, da sem napravil vizitacijo na kraju, ki je podložen bamberskemu škofu. Odgovoril sem jima, kakor se spodobi. Toda opat je pripeljal četo luteranov, oboroženo s puškami, pred samostan, ker se je bal, da ga ne odvedem s seboj v Italijo in mu ne poberem denarja, ki smo ga našli pri njem. — Ko se je prepiral, da nimam take namere, se je pomiril. Čeravno bi bil lahko opata izgnal iz kraja, vendar ni bilo primerne osebe, ki bi jo mogel mesto njega postaviti, in luterani bi se bili samostana popolnoma polastili. Sklenil sem torej počakati ugodnejše prilike.

Stavil sem opatu njegove prestopke pred oči in obljubil mi je, da se poboljša. Toda kakor čujem, je že par dni po mojem odhodu prišel zopet prejšnje življenje in sprejel priorja nazaj, ker misli, da se več ne povrne ali pa da mu bodo luterani pomagali. Ne smem tudi zamoletati, da so po sosednjih krajih luterani že veliko ljudi okužili, zlasti z obhajilom pod obema podobama, vendar ko

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborni zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

KADAR NAMERAVATE KUPITI ALI PRODATI HIŠO, TRGOVINO pokličite za zanesljivo in točno poročilo:

JOHN ROŽANEC
LAKELAND REALTY CO.
15604 Waterloo Rd. KE 1-6681

J. B.:

Domovina v pismih in listih

Popuščanje

So naivni ljudje, ki pravijo, da komunizem v Jugoslaviji popušča. Ne poznajo komunizma. Komunizem spremeni taktiko, nikdar pa ciljev. Tako je nek gospod razlagal, da je jugoslovanski komunizem odstopil od socializacije kmetijstva, da je kmet s svojim odporom zmagal. Kako nezasišano nepoznanje komunizma! Komunizem je spremenil v borbi za socializacijo le taktiko. To je povedal Tito v mestni konferenci Zveze komunistov Hrvatske v Zagrebu: "Ni smo šli nazaj, temveč smo zavzeli take položaje, ki nas bodo gotovo privedli do cilja, namreč do socializacije kmetijstva. Preobrazba družbe ni enostavna stvar, posebno na vasi, z zastali od glavni elementov na vasi je prevzgoja ljudi. In kdo bo to delal, če ne komunisti? Toda komunisti so bili doslej pri nas na vasi vajeni, da komandirajo; toda kdor hoče komandirati, nima pogojev za prevzgojitelja. Zato se je treba popolnoma otresti starih metod in začeti delati v duhu sklepov VI. kongresa."

Lepo jim gode tvariš Tito, svojim tovarišem na vasi. Toda leti ne bodo plesali po njegovi muziki, ampak bodo delali po svoje, kakor so bili vajeni doslej. Le pogledimo, kako jih potolaži Kardelj.

Borba proti kapitalizmu na vasi, se nadaljuje
Kardelj je bolj jassen in ne pridiga o prevzgoji komunistov na vasi, ker ve, da bi bilo to neum-

no delo. Najprej čisto določno pove, da "uredba o reorganizaciji kmetijskih delovnih zadrug ne pomeni spremembe v ciljih socialistične politike na vasi, temveč samo spremembo v družbeno-gospodarskih odnosih zadnjih let." — *Svobodni gospodarski odnosi* — to je sedaj pesem, ki jo neprestano pojejo. In Kardelj pove, da so svobodni gospodarski odnosi potrebni za to, da se v *svobodnih gospodarskih odnosih* more javljati *dominantni vpliv socialističnih sil našega gospodarstva*.

Kardelj pove odkrito, da se spontan razvoj zasebnega kmetijskega gospodarstva, ki bi vodil do bogatitve vaških bogatašev in do povečane eksploatacije malih kmetov, ne more niti zamisliti. Zakaj? *Delovno ljudstvo bo vedno imelo dominanten vpliv in zato bodo vaški bogataši stalno omejevali, dokler ne bodo popolnoma likvidirani*. Pove pa tudi konkretno, kako bodo omejevali in likvidirali — te bogataše, ki jih ni nikjer več: "Vaški bogataš ne bo mogel naprej, ne bo dobil strojev, ne kredita itd. Zato bo vaški bogataš obdeloval zemljo na nazadnjaški način, veliko slabše kot mali kmet. Zato, vaški bogataš pri nas ni več faktor gospodarskega napredka v kmetijstvu, ampak zavora, ki vleče nazaj namesto naprej."

Čudno je vsekakor, da govori toliko v vaških bogataših in njihov kapitalističnih težnjah, ko so v teh letih komunisti popolnoma oklestili vse bogataše na vasi z obveznimi odkupi, z davki, z agrarno reformo iz 1946 in se-

daj še z drugo agrarno reformo letošnjo pomlad. Sedaj sme kmet imeti največ 10 hektarov kmetijske zemlje. Titi, ki mogoče resno mislijo o popuščanju komunizma v Jugoslaviji, naj bi skrbneje prebirali govore in pisanje komunističnih voditeljev, pa ne bi zavajali ljudi s svojim govorjenjem in pisanjem, da komunizem popušča. Volk dlako menja, ne pa čudi!

Eden izmed tisočev osamljenih

Ta vojna je napravila mnogo nesrečnih družin, ki so poprej živeli v srečni družinski skupnosti. Tako nam piše že blizu 80 let star oče, ki je zgubil dva sina-domobranca "Vam sporočim svoje težave. Na starost sem sam ostal pri hiši; oba sina sem zgubil. Zato veste, da mi ni dobro. Bog me je kaznoval. Eno prošnjo imam do Vas. Ali bi mogli poprositi naše rojake in dobre ljudi, ki so tam, da bi kateri hotel darovati za našo cerkev na L. . . Je požgana, veliki altar pa imam spravljeno in tudi več notranjih stvari. Bi Vam več popisal, pa ne morem. Vas še enkrat prosim, Bog Vam bo povrnil." — Mož živi v veliki revščini, pa vendar ne prsi zase. Sinova je zgubil, pa pravi, da ga je Bog kaznoval. Nič si ne prizanaša. Naprej hoče živeti v osamljenosti in revščini, prosi pa za pomoč rojake v Ameriki, da se popravi cerkev. Čudoviti so ti možje, ki ne mislijo nase, mislijo pa na skupnost, da bi mogla srenja v obnovljeni cerkvi častiti Boga. Mož čuti, česa najbolj manjka ljudem v današnjem času, čuti jasno od česa je vse to gorje prišlo na ljudi. Zato njegova prošnja: "Pomagajte, rojaki, da obnovimo cerkev." Poslali smo mu zavitek s ponošeno obleko. Gotovo bo razočaran, saj zase ne prsi in nič ne potrebuje, čeprav živi v revščini. Verjemite, Bog bo prizanesel narodu zaradi takih mož in skrajšal trpljenje, ki je zadelo naše ljudstvo.

Zopet prošnja za pomoč — v verskem pouku

"Jeglič nam je sicer slikal velike čase in velike hudobije. Bil pa smo nekako slabi verniki, kakor Judje v starem zakonu napram prerokom. Tolazilno pa je, da jih je nesreča vedno zopet približala Bogu. Vse naše delo je sedaj v cerkvi in pred vsem med mladino. Vse drugo me nič ne briga. Saj je mnogo raznih zborovanj in konferenc in akcij; toda s tem naj se drugi pečajo. Moja delavnica je cerkev za ljudi, soba pa povrh še zame. Kolikor imam knjig od poprej in tudi kako novo se mi posreči dobiti, te prebiram s haskom. Za roževence sem Ti hvaležen, kakor tudi, če se v žepih najdejo kakke podobice. Naši mali imajo zdaj drugačne šole in se težko razumemo za veronauk. Toda slika govori mednarodni jezik in najbolj nazorno in si jo najbolj zapomnijo. . . Edino take malenkosti kot so rožnivienci in podobice je mogoče spraviti tja med ponošeno obleko. Teh malenkosti oblasti ne plenijo, ker bi se s tem le osmešile. Zato pa je pa-

metno, da pri pošiljanju pomošne obleke mislimo tudi na te malenkosti, ki so za ljudi tam velike vrednosti, kot nam priča pismo. Molitev rožnega venca bo prinašala veliko tolažbe vsem zatiranim in verske podobice bodo dale veselja malim, bodo prilaščnost zanje, da bodo radi šli k veronauku, ki so ga izgnali iz šole.

Eno izmed 450

Pismo ni šlo po pošti, ampak je bilo prineseno od osebe, ki je obiskala stari kraj: "Se še kaj spomnite name, ki sem tako daleč od Vas in zapuščena sirota? Ubili so mi moža, otrokom dobrega očeta. Ko so nam vse porabali, so dobri ljudje skrbeli za nas, ker tedaj so še imeli, da so mogli. Sedaj nimam pa nikogar več, da bi se me usmilil. Mati so še živi, ali bolni in že šest let priklenjeni na posteljo. Bili smo tudi požgani, pa nismo še nič naredili, ker ne dobim nobene pomoči. . . — Čez 450 prošnje se je nakopičilo in čakajo rešitev, ker ni sredstev. Poštena se je podražila, kampanja je razočarala, darila so bolj in bolj redka. Ljudje so pozabili na stari kraj in na svojece in na njih bodo: hitro, prehitro pa so se zvržili v blagostanje Amerike in v ameriški način življenja: hiša, avto, televizor, party, izleti itd. Rad bi jim priklical v spomin priliko o bogatini in ubogem Lazarju: "In ko je v peklju trpel muke, je povzdignil oči in zagledal od daleč Abrahama in Lazarja v njegovem naročju. In zaklical je: Oče Abraham, usmili se me in pošli Lazarja, da pomoči konec svojega prsta v vodo in ohladi moj jezik, zakaj silno trpim v tem plamenu. Abraham mu je rekel: Sin, spomni se, da si prejel dobro v svojem življenju in prav tako Lazar hudo; zdaj se tukaj veseli, ti pa trpiš."

Svojih prerokov ne poslušamo

Pa je že usojeno, da ne bomo tega, kar bi jim bilo v rešitev, ker če bi brali, bi se zamislili in sklenili spremeniti življenje, da bi lajšali trpljenje svojih rojakov v zasluženi domovini, vso bedo teh ubogih Lazarjev, ki jih je stotisoče v obubožani, stiskani domovini.

Mauser je napisal "Pismo mrtvim" za Vsesvete v Amer. Domovino. Pismo mrtvim, da bi ga brali živi, da bi si vzeli k srcu, kar je posebej njim napisano: "Mi pa, ne zamerite, če potčim, še tisto neradi damo, kar nam je odveč. Vsega se oklepamo, z obema rokama. Ni prav in ni prav. Pa ne bom več tožil, da ne bom klet. Sam nisem boljši. Grehe nakladamo, za milost se ne brigamo, nekaterim se dom odmika, drugi samo o veselju sanjajo. Taki smo in nismo. Pa verjemite, da se vsak po svoje trudimo, da bi bili boljši. . ."

Bog tudi nam pošilja preroko, ki nam govorijo, nam pišejo. Ali bomo zakrknjeni, kakor so bili zakrknjeni Judje? Jih bomo preslišali? Ali pa rekli, da se to nas ne tiče? Ali celo s farizejem začeli naštevati, kako smo dobri, koliko dajemo za cerkev, za uboge, stiskane doma? 450 prošnje čaka na rešitev in sramota bo, če tistanejo neresene, če se ne zganemo ko Liga kliče.

Vesti iz Slovenije

V HIDROCENTRALI na Mariborskem otoku je v septembru mesecu začel obratovati še drugi agregat. S tem je ta električna centrala povečala svojo stvarno moč za 16,700 kilovatov. V začetku prihodnjega leta bodo začeli montirati tretji agregat, ki bo predvidoma začel obratovati že v prihodnjem letu.

LJUBLJANSKA mestna občina bo morala še ta mesec dati iz prometa 40 odstotkov dose-danjih tramvajskih voz zaradi zastarelosti in izrabljenosti. Namesto tramvajev bodo v Ljubljani popolnoma uvajali trolej-buse in avtobuse. Nabava dvanajst trolejbusov in 11 avtobusov, rekonstrukcija remize in ure-ditev parkirnega parka bo stala ljubljansko občino 234 milijono-

nov dinarjev. Tramvajsko progo od magistrata do Rakovnika bodo tudi opustili ter jo bodo zamenjali z avtobusno linijo — Glavni kolodvor — Lavrica.

Največji observatorij v Aziji
Japonska bo kmalu začela z graditvijo največjega observatorija na Daljnem vzhodu. Predvideno je, da bodo stroški za graditev znašali 327 milijonov jenov. Velike steklene oči za teleskop bodo gradili predvidoma 5 let. Največji teleskop na svetu je v Kaliforniji.

Moški dobijo delo

SHEET METAL MEN

potrebujemo

Sheet Metal mehanike
Delavce izvežbane v izdelovanju kovinske posode in opreme za kafeterije.

Redna plača.

Bonus in nadurna plača.

52 tednov v letu garantirano!
THE MONARCH EQUIPMENT
5200 Euclid Ave.
UT 1-7900

(243)

Ženske dobijo delo

Lahko delo

Išče se ženska srednje starosti, da bi skrbela za otroka in opravila lahko hišno delo v zamenju za sobo in hrano in malo plače. Kličite KE 1-4058. Na 18404 E. Park Dr. (239)

Prodajalka

Potrebujemo prodajalko za božično dobo.

Anzlovar's Dept. Store

6214 St. Clair Ave.

(x)

PERSONAL FINANCE CO.

Delo dobi prijazno dekle, ki je graduirala z višje šole, ki je imela nekaj izkušnje v uradu ali pa ne, če je izvrstna v tipkanju. 5 dni na teden. Dobra plača in redno povišanje. Plačane počitnice. Poseben hranilni načrt in prosta zavarovalnina. Kličite Mr. Legan, VU 3-4339 za sestanek.

5484 Broadway

nov.30,dec.2,4)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Hiša za 2 družini (Duplex) 6 in 6 sob, se proda na Norwood Rd. 4 garaže. Kličite EX 1-4388. (238)

Soba in hrana

Moškemu se odda lepa opremljena soba z dobro hrano, s pranjem perila in vsemi drugimi ugodnostmi. Vprašajte na 927 E. 67 St. (238)

ENODRUŽINSKA HIŠA

NAPRODAJ

na Lucknow Ave., blizu E. 156. ceste, 6 sob, kopalnica na 1. nadstropju, umivalnica na 2. nadstropju, beneški zastori, plinska kurjava, dvojna garaža. Se lahko TAKOJ vselite. \$9,500.

ZELO LEPA ENODRUŽINSKA HIŠA NAPRODAJ

blizu E. 140. ceste, 6 sob, umivalnica in prha (shower) v prizemlju, plinska kurjava, trojna garaža. — Se lahko TAKOJ vselite. Cena \$11,500.

Za podrobnosti vprašajte:

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030

(240)

Sobe se odda

Dve sobi se odda, kuhinja in spalnica, opremljeni, poštenemu pečlarju. Prost vhod. Na 1114 E. 64 St. — (238)

Peč naprodaj

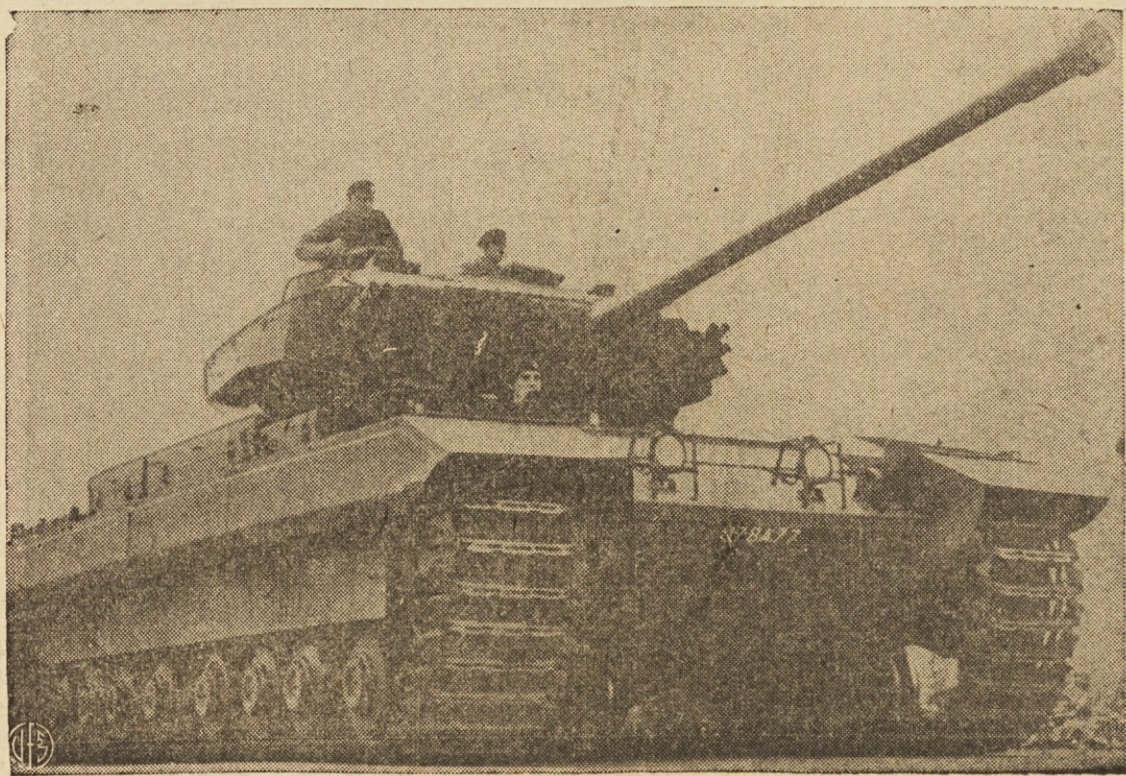
"Magic Chef" večja peč, kakor nova, se proda. Najboljša ponudba vzame. 1030 E. 68 St. Od 1 do 4 in od 9 do 11 zvečer. UT 1-3373. (238)

Stanovanje se odda

Stanovanje 4 sob na E. 63 St., severno od St. Clair Ave., se odda. Kličite GL 1-3781. (239)

NOVOROJENČEK — Mali Fojo seže svoji materi komaj do kolen, kar pa za tri dni starega mladiča žirafe ni tako slabo. Precej čas bo treba, da si bosta mogla mati in otrok pogledati iz oči v oči. Slika je bila posneta v živalskem vrtu v Rimu.

NOV ORJAK — "Caernarvon" novi angleški tank, ki trdi angleško vojno ministrstvo o njem, da je verjetno najmočnejši, kar jih danes svet pozna.

JOHAN BOJER

IZSELJENCI

ROMAN

Kaj prav za prav hoče doseči, nihče ne ve, niti on sam. Zdaj pa je spet dobil udarec z bičem, ko je pisal najmlajši brat od doma in ga vprašal, če mu prepusti pravico na domače posestvo. Da, kajpada je bil Morten pripravljen to storiti — to se pravi, je bil pa ni bil. Niti zdaj ni hotel tega storiti, bilo mu je, kakor bi moral s tem odrezati materni vez. Ne, tega ni zmogel. Pačakajte malo, nekega dne se bo že povrnil, ampak najprej je moral še tukaj urediti nekatere stvari.

Da, da, potem je prišlo, kakor je morali priti. Mlajši bratje in sestre se niso hoteli zadovoljiti s tem, da bi ostali doma na slepo srečo. Morali so skrbeti zase in odpotovali so semkaj. Tako so nekega dne stali tukaj in kaj je kazalo Mortenu? Moral se je zavzeti zanje kakor za druge brate in sestre. Ko pa so povedali, da je bila mati prisiljena prodati posestvo čisto tujim ljudem, da bi imela prežitek in oskrbo na stara leta — tedaj je prebledel. In od tistega časa se je vrgel še v druga podjetja. Pravi, da se bo kmalu vrnil domov in odkupil posestvo, ali najprej mora še tukaj opraviti nekatere stvari. In v sanjah govori vse vprek angleško in norveško in nazdravlja veliki in svobodni Ameriki in kar naenkrat spet govori z materjo in je doma na Kvidalu. Takšen je. Ampak da bi se vrnil domov? O ne, vse bolj in bolj je priklenjen tukaj, leto za letom je huje.

Tako ji toži Bergitta. In Ana ve, kaj je treba storiti. Prične jo spraševati in spraševati, kaj se je zgodilo z mladino, ljudmi v domačem okraju, kar je odpotovalo. In tako jo razvedri. Pripravi jo do tega, da pripoveduje in pripoveduje. Opisuje ljudi in dogodke, da mora vstati in si pomagati s kretinami. In nazadnje res pozabi nase in se prične smejati. Ali se še spominjaš tega in tega? In te in te? In ljudi na tem in tem posestvu? Ali se spominjaš svatbe na Langmoju? Ko smo se peljali s šestnajstimi konji v cerkev in je jezdil godec na čelu in igral na klarinet?

Da se Ana ne bi spominjala! Mora k ognjišču in skuhati kaivo, kaj takega je treba prazno-

vati. Zunaj je sneg in neskončna prerija, ampak oni pozabita na to. Obe sta spet mladi in veseli in hodita s prijatelji med fjordi in hribi v domovini. Od teh spominov živita in se z njimi krepi. Nenadoma se Bergitta nasloni nazaj in gleda zamišljeno predse. Potem prosi sestro odpuščanja.

“Zakaj neki?” Ah da, grdo je bilo od nje, da je slabo govorila o Mortenu. Pa saj ni mislila tako hudo, to mora Ana razumeti. Zakaj Morten je vendar dober človek in tako prijazen, če le utegne biti za trenotek doma. In zdaj se je Bergitta tako ogrelo ob spominih, da se tukaj v Ameriki celo prav dobro počuti. In kakšno bodočnost imajo otroci v tako veliki deželi! Samo ob sebi umevno bomo ostali tukaj,” pravi. “Nikoli se ne bomo ločili od svojega lepega doma. Saj v domovini nimamo prav ničesar.”

Ko nazadnje odide, je vsa drugačna kakor poprej. In sestra se obleče in jo spremi nekaj korakov.

Nekega dne se je pripeljala Elza pred Mortenovo hišo. Da, ali niso novi konji in novi voz lepi? “Tako je tukaj v tej deželi,” pravi, “preden se zaveš, si bogat.” Bergitta je sedela v sobi in je bila morebiti spet malo otožna, ampak Elza je prinesla tak mir s seboj, da bi bilo sramotno govoriti o čem hudem na tem svetu. Sedla je za mizo s klobukom na glavi in si samo prav malo odpela plašč na vratu, saj je prišla samo za trenotek.

Ampak povedati je morala, da je imel Ola svoje prvo predavanje v mestu. In šlo je proti pričakovanju dobro, seveda mu pojde še bolje, ko se bo malo privadil. In več kaj, Bergitta — pomisli, nekega dne pa je res prišel domov s klavirjem. Ola je bil tistikrat rekel, da je za plačilo, ker ga ni nikoli zmerjala, kadar se je napil v prejšnjih časih, ampak tega Elza zdaj ni omenila. Rekla je le to, da njeni prsti žal niso več za igranje, le predolgo so delali v preriji. Ali hčere bo lahko naučila, vsaj ono malo, kar je sama nekoč znala.

“Zdaj pa prihajam z neko važno zadevo, Bergitta. Ali hočeš

biti z župnikovo ženo in z menoj v nekem odboru? Namenile smo si napraviti zbirko za norveško bolnico?”

Bergitta se je zasmejala: “Ali naj zdaj — me ženske — pričnemo zidati bolnico?”

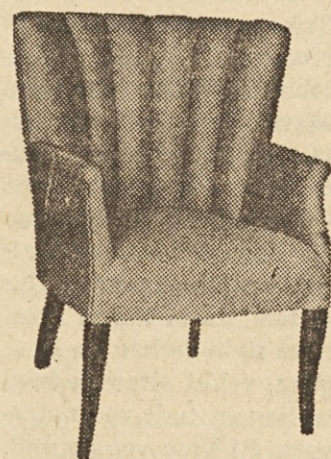
Elza ji je odgovorila: “Tukaj v Ameriki so zmeraj žene tiste, ki se ukvarjajo s takimi stvarmi. Tudi ti moraš pomagati, Bergitta.”

In Bergitta se je dala prepovoriti. Nazadnje se jih celoloti mrzlična vnuma, njihovi starejši otroci hodijo tudi že v šolo, čas beži, govori angleško med seboj in so Amerikanci. Kako ne bi moglo to tudi mater zvezati z deželo? Bog ve koliko časa sicer farmarjeva žena nima, ampak Morten bo že dosegel, da bo železnica podarila zemljišče. Seveda mora me-

sto Nidaros dobiti bolnico. — In v vseh teh letih je bilo z Bergitto tako, da je sicer dolge dneve tičala doma vsa zamišljena, nenadoma pa se je zbrala, da je doma in zunaj hiše vse oživel. Čutiti se nesrečno dan za dnem in leto za letom, biti obdan od otrok, ki jih šola vse bolj in bolj odtuja, to izpodkopuje človeku moči, čeprav sam tega zmeraj ne

pazi. Kadar pa je bila vesela, mala drevesca pogrnala listje, je bila tudi vesela preko vsake mere. Kadar se je smejala, so se ljudje obračali in gledali za njo. Le ko bi bilo tukaj vsaj nekaj dreves! Zasadila je bila majhen gaj kakor Karen Skare in Elza in Ana. Ampak rastle je tako počasi, tukaj v preriji so bili zimski viharji tako strašni. Vendar vsako leto so

(Dalje prihodnjic)

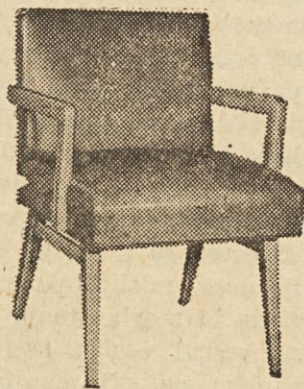

Božična DARILA

LAHKI PLAČILNI POGOJI — PLAČATE LAHKO DRUGO LETO

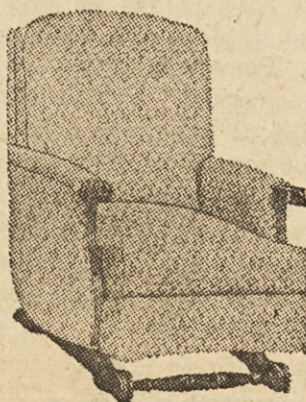
IMAMO POLNO ZALOGO BOŽIČNIH NASLANJAČEV

Blazinasti naslanjači

Najboljši za hišnega gospodarja, ker so prostorni in zelo udobni.

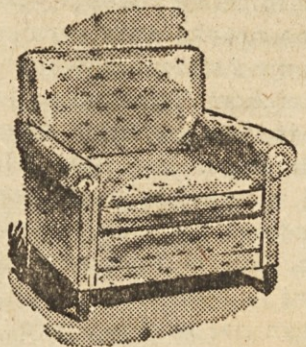
od \$49.95

Priložnostni stoli

Lepo stilizirani, se lahko uporabijo povsod v hiši. — Razni modeli.

od \$24.50

Udobni TV stoli

Moderen stil, elegantnega izgleda. Prevleka iz lahko pralnega plastika.

od \$10.95

KUPITE ŽE SEDAJ, KER BOSTE TAKO LAHKO IZBRALI NAJBOLJŠE! VSE, KAR KUPITE, LAHKO ZADRŽIMO V SKLADIŠČU, DOKLER NE RABITE DOMA!

ANTON GRDINA IN SINOVI
FURNITURE DEALERS

15301-03 Waterloo Road

KEnmore 1-1235

ODPRTO: v ponedeljek, četrtek in petek do 9. ure!
v torek in soboto do 6. ure
v sredo zaprto cel dan

DAJEMO EAGLE ZNAMKE

VOJAKI V CIVILU — Ameriški vojaki v Nemčiji so dobili dovoljenje za nošnjo civilne obleke izven službe. Na sliki jih vidimo v neki vojaški trgovini v Frankfurtu pri izbiranju in kupovanju.

LETALIŠČE NA STREHI — Douglas Storer maha iz helikopterja, ki je pristal na strehi ogromne 75.000 dolarjev vredne hiše na kolesih (trailer) na letališču v Amityville, N. Y. Helikopter je brez težave s strehe tudi odletel.

Nimate denarja za Božič?

Pričnite z božično hranilno vlogo sedaj

Naj bo vaše kupovanje prihodnje leto lažje ... bolj veselo. Prihranite \$1 ali več vsak teden.

ST. CLAIR

Savings-Loan Co.

813 E. 185th ST. IV 1-7800
6235 ST. CLAIR HE 1-5670

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHISTVOM

1053 EAST 62nd ST.

HEnderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:

17002-10 LAKE SHORE BLVD.
15301 WATERLOO ROADKEnmore 1-5890
KEnmore 1-1235

Slavnostna otvoritev

FRANK & JOHN CAFE

5301 St. Clair Ave.

v soboto 5. dec. 1953

KOKOŠJA ALI STEJK VEČERJA OD 6 ZV. NAPREJ
DOBRA GODBA

\$1.75 večerja

ČERNETOVA ZDRAVILNA KOPEL

V IZOLIRANEM KEPU ZA KOPANJE V VROČEM ZRAKU,
V VAŠEM DOMU JE VAŠ KLJUČ DO ZDRAVJA
V BOJU PROTI:

Prehladom - Revmatičnim in Artritičnim obolenjem - Slabemu obtoku krvi

VAŠ KLJUČ DO LEPOTE S TEM DA:

Čisti vaše telo od znotraj - Prepreči izpuščajne in kožne nečistosti
Zmanjšuje odvišno težo - Ohranja mladostno gibčnost

Hvaljena od stotero družin in izpričana s pismi, ki jih pošljemo v prepisu s točnimi naslovi, bo tudi Vam pomagala, zato pišite še danes.

DR. IVO ČERNE

1421 E. 53 St. Tel. UT 1-9413 Cleveland 3, Ohio

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino. Vsak jo bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

Stane \$1.25

s poštnino,

kar je poslati v Money orderu, čeku ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 W. 34th St.

Berwyn, Ill.

P. S.: Znamk, prosimo, ne pošiljajte